

Bianca Lemmers-van de Weem

CDL Nijmegen, B.Lemmers@cdl.umcn.nl

Als je deze kop leest zul je misschien wel denken: het wordt steeds gekker, wat heeft dit nu met dierproeven te maken?

Nou ja, misschien is die gedachte ook nog niet zo gek en wil ik er graag wat over kwijt.

Het zit zo: we proberen al jaren met z'n allen het welbevinden van de dieren, die hier verblijven, te verhogen. We vergroten de kooien en bieden schuil-, klim- en speelmateriaal aan. Het dag/nachtritme, de lichtintensiteit en zelfs de temperatuur en de luchtvochtigheid worden onder begeleiding van een muziekje geregeld. En al die materialen voorkomen een ding niet, namelijk het instinctmatig reageren van de dieren op feromonen.

Een feromoon is een chemische (geur-)stof die boodschappen overbrengt tussen individuen van eenzelfde soort. Vooral mannelijke muizen die de volwassen leeftijd bereiken, staan onder invloed van de agressieferomonen en territoriumferomonen. Dit heeft regelmatig vechten van muizen tot gevolg en daar komt de aromatherapie om de hoek kijken.

Voorheen probeerden we de geur in bakken met muizen te neutraliseren door onder andere talkpoeder te gebruiken, maar helaas, de meeste muizen trokken zich er weinig tot niets van aan en vochten gewoon door.

We waren er in gedachten al geruime tijd mee bezig en hadden hier en daar rondgevraagd en kwamen ten slotte op het idee dat het misschien mogelijk was om iets te gebruiken dat de geur van de dieren (feromonen) in de bak overheerst. We hoorden dat er soms gebruik

werd gemaakt van anijsolie of een poeder met anijsgeur. Dit hadden we niet in huis, maar mijn collega had nog wel een flesje lavendelolie dat toch niet gebruikt werd.

Het opschrift op het flesje lavendelolie was: 'Lavendelolie heeft een rustgevende en ontspannende invloed bij stresssituaties en innerlijke onrust'. En dat was exact wat wij wilden bereiken.

We deden en doen een paar druppels lavendelolie op een halve liter water in een plantenspuit. Als de muizen de eerste tekenen van vechten vertonen (een muis die de andere verjaagt of muizen met bijtondjes op de rug en staart), besproeien we de dieren en de bak. Dit doen we dan gedurende een dag of drie en vaak zijn ze hun ruzie dan weer 'vergeten'.

Bij groepen muizen waarvan we weten dat ze snel vechten, doen we dit ook als de bakken gewisseld worden of als ze door de leveranciers geleverd en in groepen ingedeeld worden.

We doen dit nu enkele jaren en het is natuurlijk geen wondermiddel, maar door op tijd met sprayen te beginnen kunnen we bij de mannelijke nude muizen zo'n 80% van de groepen intact houden. Of door het wegnemen van de vechtersbaas de andere dieren rustig houden, terwijl voorheen er dan een ander mannetje de stoere muis uit ging hangen.

De lavendelolie zorgt er ook nog eens voor dat de huid zacht en soepel wordt en de eventuele wondjes mooi genezen.

Bij de mannelijke C57BL/6N of J-muizen hebben we minder succes. Deze dieren zijn vaak 12 tot 16 weken als ze geleverd worden, maar zonder spray hadden we regelmatig dat in vrijwel elke bak vechtende muizen zaten en met sprayen houden we 50 tot 60% rustig. Bij alle andere stammen die we hier hebben hoeven we door het sprayen maar af en toe een muis apart te zetten.

Naar mijn mening werkt 'aromatherapie'. Houdt er echter wel rekening mee dat de dieren de spray ook binnen krijgen door poetsen van de vacht en het likken of knagen aan kooimateriaal. Mogelijk dat dit van invloed is op de resultaten van een proef. Dit hebben wij echter niet onderzocht. Wellicht dat dit nog wel gedaan kan worden.

Ik ben benieuwd of er bij andere instellingen ervaring is met het toepassen van 'aromatherapie' en wat voor een middel/geurtje hiervoor gebruikt wordt.